

Rakendusuuringud ühise kalanduspoliitika valdkonnas

Euroopa Parlamendi 19. veebruari 2009. aasta resolutsioon rakendusuuringute kohta ühise kalanduspoliitika valdkonnas (2008/2222(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta¹;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsust nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)²;
- võttes arvesse komisjoni 3. septembri 2008. aasta teatist pealkirjaga „Euroopa mere- ja merendusuuringute strateegia: Euroopa teadusruumi ühtne raamistik ookeanide ja merede säästva kasutamise toetuseks” (KOM(2008)0534) („mere- ja merendusuuringute strateegia”);
- võttes arvesse komisjoni 19. septembri 2002. aasta teatist Euroopa vesiviljeluse säästva arengu strateegia kohta (KOM(2002)0511);
- võttes arvesse oma 15. juunil 2006. aastal esimesel lugemisel vastu võetud seisukohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)³;
- võttes arvesse oma 20. mai 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika kohta⁴;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv)⁵;
- võttes arvesse nõukogu 25. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 199/2008 kalandussektori andmete kogumist, haldamist ja kasutamist käsitleva ühenduse raamistiku loomise ning ühise kalanduspoliitikaga seotud teadusliku nõustamise toetamise kohta⁶;
- võttes arvesse nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade

¹ EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59.

² ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

³ ELT C 300 E, 9.12.2006, lk 400.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0213.

⁵ ELT L 164, 25.6.2008, lk 19.

⁶ ELT L 60, 5.3.2008, lk 1.

ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta¹;

- võttes arvesse 26. augustist kuni 4. septembrini 2002 Johannesburgis (Lõuna-Aafrika) toimunud maailma säästva arengu tippkohtumise aruannet;
 - võttes arvesse Aberdeeni deklaratsiooni, mille Euroopa mere- ja merendusuuringute organisatsioonid, teadusvõrgustikud ning arvukad teadlased kõikjalt Euroopast võtsid vastu 22. juunil 2007. aastal toimunud konverentsil EurOCEAN;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A6-0016/2009),
- A. arvestades, et komisjon on neljandast raamprogrammist peale püüdnud ergutada Euroopa teadusuuringuid kalanduse ja vesiviljeluse valdkonnas, et pakkuda tuge ühisele kalanduspoliitikale;
- B. arvestades, et seitsmendas raamprogrammis on kalandust ja vesiviljelust käsitlev teadustegevus viidud kõige üldisemal kujul põllumajanduse teadusuuringute alla (2. teemavaldkond), samal ajal kui mereteadused ja rannikualade haldamine kuuluvad keskkonnateaduste hulka;
- C. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) vastutustundliku kalapüügi juhendis ja kokkuleppes ÜRO mereõiguste konventsiooni nende sätete rakendamise kohta, mis käsitlevad piirialade kalavarude ja siirdekalade kaitset ja majandamist, rõhutatakse vajadust tõhustada teadusuuringuid ja koguda andmeid teaduslikult põhjendatud teadmiste parandamiseks sektoris;
- D. arvestades, et ühine kalanduspoliitika on üks ühenduse poliitikavaldkondadest, mis kõige enam sõltub teadusuuringutest, ning ühise kalanduspoliitika raames võetud meetmete usaldusväärsus rajaneb kõrgetasemelistel teaduslikel nõuannetel;
- E. arvestades, et ühine kalanduspoliitika põhineb hea haldustava põhimõtetel, mis nõuavad, et otsuste tegemine toetuks usaldusväärsatele teaduslikele nõuannetele ning annaks aegsasti tulemusi;
- F. arvestades, et kvootide ja maksimaalse säästva saagikuse taseme määramise aluseks tuleb võtta teaduslikud andmed;
- G. arvestades, et kalurid ja teadlased ei ole sageli ühel meelel mere olukorra ja kalavarude hindamisel;
- H. arvestades, et ehkki mere- ja merendusuuringute strateegias tunnistatakse vajadust jätkata jõupingutusi mere- ja merendusuuringute eri valdkondades, keskendutakse selles pigem mere- ja merendusuuringute vastastikuse mõju parandamisele kui juba arenenud teadusvaldkondade edendamisele;
- I. arvestades, et äärepoolsemate piirkondade teadusuuringute tippkeskused on Euroopale eriti kasulikud merealade jälgimiseks mere- ja merendusuuringute strateegia raames;

¹ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

- J. arvestades, et ühise kalanduspoliitika eesmisev läbivaatamine, mille eesmärk on pöörata suuremat tähelepanu piirkondlikule ja ökosüsteemipõhisele majandamisele, nõuab tugevat teaduslikku alust,
1. on veendunud, et teaduspoliitikas tuleb pöörata suuremat tähelepanu kalanduse ja vesiviljeluse spetsiifilistele probleemidele, kuna nendel sektoritel on ELis suur majanduslik, sotsiaalne ja poliitiline tähtsus;
 2. väljendab heameelt seoses komisjoni tööga mere- ja merendusuuringute strateegia väljatöötamisel, mille eesmärk on võtta kasutusele vahendid mere- ja merendusuuringute paremaks ühendamiseks;
 3. tuletab komisjonile meelde, et vastavalt määrusele (EÜ) nr 2371/2002 on tal õiguslik kohustus teha ühise kalanduspoliitika valdkonnas ettepanekuid, „tuginedes usaldusväärsetele teadusnõuannetele ja ettevaatusele”; kutsub komisjoni üles rõhutama ja tõestama teadusuuringute olulisust mere olukorra ja kalavarude hindamisel;
 4. väljendab muret asjaolu pärast, et seitsmendas raamprogrammis tehti teemavaldkondades ümberkorraldusi, mis tähendab, et kalakasvatust käsitlevad teadusuuringud ei ole enam seotud kalanduse ja mereökoloogia nõuetega, kuigi ökosüsteemipõhine lähenemisviis nõuaks ühises kalanduspoliitikas hoopis kindlat suunavõttu suuremale seotusele;
 5. taunib asjaolu, et seitsmendas raamprogrammis ei peeta kalandust ega vesiviljelust spetsiifilisteks küsimusteks ning nendele viidatakse vaid 2. teemavaldkonnas „Toit, põllumajandus ja kalandus, ja biotehnoloogia”, mis küll hõlmab ka kalandusalaseid teadusuuringuid, kuid ainult kaudselt ja laiemalt tõlgendades; nendib, et sama kehtib ka 6. teemavaldkonna „Keskkond (sealhulgas kliimamuutused)” puhul;
 6. palub komisjonil 2010. aastal toimuva vahehindamise käigus vaadata läbi seitsmes raamprogramm, võttes arvesse käesolevat resolutsiooni ning pöörates suuremat tähelepanu kalanduse ja vesiviljeluse spetsiifilistele probleemidele;
 7. on veendunud, et nii poliitiliste otsuste tegijatel kui ka kalandussektori ettevõtjatel on väga vaja praktilisemat laadi teadusuuringuid ning seitsmenda raamprogrammi kestust arvesse võttes on hädavajalik lisada sellesse saavutatavad eesmärgid;
 8. on seisukohal, et konkreetsete kalanduse ja vesiviljeluse teemade puudumine seitsmendas raamprogrammis ei stimuleeri piisava hulga teadusprojektide väljatöötamist kõnesolevates valdkondades ning vähendab valitud projektide olulisust ja asjakohasust;
 9. rõhutab, et ühise kalanduspoliitika tõhusa elluviimise tagamiseks on vaja välja töötada konkreetsed rakendusuuringute programmid ning kindlustada nende rahastamine piisavate eelarvevahendite eraldamise abil; arwab, et selleks tuleb kindlasti lisada seitsmendasse raamprogrammi vahendite jaotamise kava;
 10. nõuab komisjonilt, et ühise kalanduspoliitikaga seotud rakendusuuringute rahastamist seitsmenda teadusuuringute raamprogrammi alusel kasutataks liikmesriikide teadusuuringute vahelise koostöö edendamiseks ning kriitilise massi saavutamiseks suuremate teemaülestes mereuuringuprobleemide lahendamiseks;

11. soovib teaduslike mereuuringute seas eelistada mitte ainult kalavarude seisundi selgitamiseks tehtavaid uuringuid, vaid ka kalavarude majandamise seisukohast otsustava tähtsusega ökosüsteemiga seotud, kaubanduslike, majanduslike ja sotsiaalsete tegurite uurimist;
12. on veendunud, et eelkõige kalanduse ja vesiviljeluse valdkonnas tuleks eelistada rakendusuuringuid, mille põhieesmärk on selliste teaduslike andmete täiendamine, millel põhinevad õigusaktid ja kalanduse korraldamine, eeskätt bioloogiliselt ohustatud liikide taastamiskavade koostamine;
13. märgib, et lühemas perspektiivis vastanduvad selgelt kalurite ja teadlaste huvid, kuid pikemas perspektiivis sobivad need omavahel paremini kokku; on seisukohal, et säästvusele suunatud kalanduspoliitika aluseks peab olema konsensus mere olukorra küsimuses; kutsub komisjoni üles edendama kalurite ja teadlaste paremat koostööd;
14. kutsub komisjoni ja liikmesriike tõstma esile ja tegema kaluritele nende endi huvides paremini selgeks asjaolu, et võimaliku lühiajalise majandusliku kahju hindamisel peaksid nad arvesse võtma sellest tulenevat majanduslikku kasu keskpikas või pikas perspektiivis;
15. rõhutab murettekitavat probleemi, et kalandusalaste rakendusuuringutega tegeleb vähe noori teadlasi, sest karjääri seisukohalt on see võrreldes alusuuringute ja muude teadusaladega väheatraktiivne;
16. rõhutab, et tuleb taastada huvitavad ja perspektiivikad õppekavad ülikoolides, mille lõpetamisel ootavad selles valdkonnas tasuvad karjäärivõimalused;
17. toetab hariduspoliitikat, mis motiveerib noori teadlasi tegelema pigem kalandusalaste rakendus- kui alusuuringutega;
18. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks sellise alalise Euroopa võrgustiku loomist, mis põhineb liikmesriikide olemasoleval infrastruktuuril ja mille eesmärk on uurida merekeskkonda ja koguda selle kohta andmeid, mis hõlbustaks sektori ettevõtjate ja Euroopa uurimisasutuste teabevahetust ning tagaks ELi juhtpositsiooni teaduses; palub komisjonil pöörata selle võrgustiku puhul erilist tähelepanu äärepoolsemates piirkondades asuvatele uurimiskeskustele;
19. tuletab meelde, et on vaja ühtlustada liikmesriikide rakendusuuringutes kasutatavad erinevad mudelid, et muuta tulemused paremini võrreldavaks ning hõlbustada andmete koondamist;
20. palub komisjonil ergutada ühenduse teadusringkondi välja töötama kalandusalaste uuringute ühist metoodikat ning tihendada riikide teadusasutuste koostööd;
21. palub komisjonil koguda täpsemat teavet selle kohta, kuidas eri liikmesriikides peavad teadlased ja kalurid omavahelist dialoogi, ning selgitada välja parimad tavad;
22. rõhutab, et piirkondlikel nõuandenõukogudel on oluline osa rakendusuuringute valdkonnas, ning palub seepärast anda teadlastele võimalus osaleda nendes nõukogudes täisliikmena;

23. tõdeb murega, et kogusumma, mille liikmesriigid on kulutanud andmete kogumisele kalandussektoris, on alates 2006. aastast pidevalt vähenenud;
24. palub komisjonil ja liikmesriikidel eraldada ELi eelarvest, eeskätt rubriigist 11 07 02 „Kalavarude majandamise toetus (teadusliku nõustamise tõhustamine)”, assigneeringuid kalandussektori andmete kogumiseks;
25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.